

Проблеми розвитку соціально-трудових прав та профспілкового руху в Україні

бничий процес. Важливим є те, що таке ставлення керівника до підлеглого звичайно і морально і психологічно впливає на працівника.

4. Наприкінці необхідно відзначити, що способи нематеріальної мотивації працівників широко використовуються у великих компаніях одночасно із матеріальними засобами стимулювання. Слід пам'ятати, що турбота про здорову атмосферу, толерантні відносини у трудовому колективі, створення комфортних умов праці та потужних соціальних стимулів обов'язково повинно бути пріоритетним завданням керівника підприємства незалежно від форм власності, виду діяльності і галузевої належності. Здорова політика у питанні нематеріального стимулювання впливатиме на підвищення продуктивності праці та моральний настрій у трудовому колективі, сприятиме гарному морально-психологічному клімату серед працівників, забезпечить комфортну обстановку трудящим при виконанні ними трудових обов'язків.

УДК 51.74. (091)(477)

СИСТЕМА ЗАОХОЧЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ МІЛІЦІЇ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОРІЧЧЯ

Галкін Д.В.,

*докторант відділу організації
освітньо-наукової підготовки*

*Харківського національного
університету внутрішніх справ,
канд. юрид. наук, с.н.с.*

Вдосконалення єдиного інституту заохочень співробітників міліції пов'язано з прийняттям наказу МВС СРСР від 07 липня 1948 р., який встановлював перелік заохочень і процедуру нагородження співробітників міліції. Крім цього, Дисциплінарний статут встановлював посадові категорії і конкретні заохочення, що застосовуються: 1) до осіб рядового і молодшого начскладу міліції; 2) до середнього, старшого і вищого начскладу міліції.

До рядового і молодшому начальницькому складу застосовувалися наступні види заохочень: а) оголошення подяки перед строем або в наказі; б) зняття раніше накладеного дисциплінарного стягнення; в) нагородження похвальними листами по закінченні курсу навчання в школах (курсах) міліції та занесення на Дошку пошани; г) нагородження цінними подарунками або грошима; д) дострокове підвищення у званні.

Проблеми розвитку соціально-трудових прав та профспілкового руху в Україні

До начальницького складу міліції застосовувалися наступні види заохочень: а) оголошення усної подяки на зборах середнього, старшого і вищого начскладу або в наказі; б) зняття раніше накладеного дисциплінарного стягнення; в) нагородження іменним цінним подарунком або грошима; г) подання до дострокового присвоєння чергового звання; д) подання до нагородження знаком «Заслужений працівник МВС».

У 1950 р. був прийнятий Указ ПВР СРСР, який затвердив статут державної нагороди – медалі «За відмінну службу по охороні громадського порядку». Медаллю нагороджувалися співробітники міліції за мужність, хоробрість і самовідданість, проявлені у боротьбі зі злочинністю, за умілі і грамотні дії по попередженню і розкриттю злочинів, затриманню злочинців. На 15 листопада 1955 р. даною медаллю було заохочено близько 3000 співробітників міліції.

У грудні 1953 р. наказом МВС СРСР був затверджений знак «Відмінник міліції». У серпні 1955 року була заснована Почесна грамота МВС СРСР, у листопаді 1969 року – нагрудний знак «Відмінник міліції».

З метою заохочення співробітників міліції, які особливо відзначились у службі, та виховання на їх прикладі особового складу міліції, влітку 1963 р. була створена Книга пошани МОГП. Занесення в Книгу пошани МОГП здійснювалось на підставі наказу Міністра внутрішніх справ. У книгу вносилися дані про співробітника міліції, його фотографія і інформація про його вчинок, опублікована в засобах масової інформації.

Керуючись спільною постановою ЦК КПРС і РМ СРСР від 19 листопада 1968 р., з метою скорочення фактів порушення дисципліни і законності, модернізації інституту заохочень був розроблений і прийнятий новий Дисциплінарний статут. У ньому, аналогічно попередньому Дисциплінарному статуту, встановлювався порядок заохочення співробітників міліції.

Згідно зі Статутом встановлювалися заохочення осіб рядового і молодшого начальницького складу у вигляді: а) дострокового переведення в черговий розряд (стосовно міліціонерів); б) нагородження нагрудним знаком, який набув більш широке поняття.

У 1976 р. наказом МВС СРСР від 10 травня 1976 р. був заснований знак «За відмінну службу в МВС». Знак вручався співробітникам органів внутрішніх справ за досягнення високих показників у службовій діяльності, політичній підготовці, вдосконаленні про-

Проблеми розвитку соціально-трудових прав та профспілкового руху в Україні

фесійної та педагогічної майстерності; за ініціативу, сміливість, самовідданість, проявлені при виконанні службового обов'язку.

Указом ПВР СРСР від 08 червня 1977 р. було поширено право нагородження медаллю «Ветеран праці» співробітників міліції, які прослужили в органах внутрішніх справ і звільнені у відставку (запас) за вислугу років, віком, після 18 червня 1974 р.

З метою вдосконалення інституту заохочень співробітників міліції Указом ПВР СРСР від 03 травня 1984 р. затверджено Дисциплінарний статут. Розділ 2 Статуту регламентував систему заохочень, які застосовувались до рядового і начальницького складу міліції. Необхідно зауважити, що даний статут не вніс докорінних змін у систему заохочень співробітників міліції.

Наказом МВС СРСР від 24 грудня 1987 р. був затверджений нагрудний знак «Заслужений дільничний інспектор міліції». Знаком нагороджувалися дільничні і старші дільничні інспектори міліції з вислугою не менше 5 років. Суттєвою новацією даного наказу була його матеріальна складова, яка полягала в можливості подання дільничного інспектора після нагородження знаком, до присвоєння чергового спеціального звання по закінченні встановленого строку вислуги в попередньому званні на один ступінь вище звання, передбаченого займаною штатною посадою. Слід відзначити, що при наданні чергової щорічної відпустки їм виплачувалася одноразова допомога в розмірі місячного посадового окладу.

Система заохочень працівників міліції на початковому етапі існування СРСР мала несистемний характер, що не сприяло зміцненню професійного кадрового ядра в органах міліції, збільшувало плинність кадрів і призводило до зростання правопорушень в рядах співробітників міліції. Підрахунки показують, що за період з жовтня 1917 по 1991 рік було прийнято більше 40 нормативно-правових актів з питань заохочення особового складу міліції.

Прийняття дисциплінарних статутів указами Президії Верховної Ради СРСР свідчить про значущість даного інституту в системі заохочень співробітників міліції. Це дозволило створити надійні передумови для скорочення плинності кадрів в міліції, правопорушень та формування професійного кадрового складу в органах міліції.